ՀՅԱՆԵՒԻՆՆԵՐՈՒ—ՏԱՐԻ—ԹՒ—2595—ՇԱԲԱԹ—12—ԱՊՐԻԼ—Ն. Տ.—24—ԱՊՐԻԼ—1880

ԳԱՅՄԱՆԸ

Յարեկան գին Ռ. Պոլսոյ տար. 10 Մշն.
» » Գաւառաց » 12 »
Վեցամս. » Ռ. Պոլսոյ » 5 »
» » Գաւառաց » 6 »
Օտար երկիրներու » 21/2 Լ.
Դրանուցման աղը մէկ անգամի համար 3 գուրուշ, երիս անգամի համար 2 գրչ. մէկ. սահմի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կըլայ։
Իւրաքանչիւր մի 40 փարա արժ։

ՄԱՄՈՒ

ԼՐԱԳԻՐ

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԵԱՅ

ԳԱՅՄԱՆԸ

Դուրս գնացած լրագրաց ճանբարձախքը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն խմբագրի—ցնորէնին աիտի ուղղուի, Գալատիա Սանտրքճըլար Ճատատէսի թիւ 498, Ղօրս խան, Մասիսի գրասենեակը։
Ձանբու ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր։
Ձարտուած նամակ, յօդուած, եւ ետ չեն տրուիր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 12 ԱՊՐԻԼ

Ա. Զ. Դ.

Լրագրոյս անցեալ շաբաթ աւուր թիւը մեր քով սպառած լինելով, ով որ բերէ կամ ղրկէ, կրկնապատիկ գընով դրամ պիտի վճարեմք, և կամ ամեն մէկ թուոյ փոխարէն երկու նոր թիւ պիտի տամք։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Արևելից վիճակն այս միջոցիս քաղաքական մեծ կարևորութիւն մը չընծայեր։ Անդղիոյ մէջ նախարարական փոփոխութիւնն ամեն բան ընդմիջեց։ Հասարակայ ուշադրութիւնը գլխաւորապէս Անդղիոյ ընտրութեանց վրայ դարձած էր։ Հիմա որ անոնց արդիւնքն յայտնի եղաւ, հետաքրքրութեան առարկայ եղած է թէ ո՛յք պիտի կազմեն նոր նախարարութիւնն։ Հարկաւ հեռադիրն այսօր վաղն այս նկատմամբ ալ տեղեկութիւն կուտայ։ Առ այժմ ընտրութեանց Եւրոպոյ մէջ ըրած տպաւորութեան գալով, Ռուսիոյ լրագիրք ամենէն աւելի ուրախութիւն կը յայտնէին անոնց վրայ, և կը կարծէին թէ աղատականաց ծրագիրը Ռուսիոյ ծրագրին համաձայն է, թէ հետևաբար դիւրին պիտի լինի երկու կողմանց մէջ կարծեաց միութիւն հաստատել Արևելից և Կեդրոնական Ասիոյ նկատմամբ։ Լոնտրայի դեսպան Լոպանոֆ իշխանն հրահանգ ընդունած է եղեր նաև Կեդրոնական Ասիոյ գործոց վրայ համաձայնութեան առաջարկութիւններ ներկայել նոր նախարարութեան։ Անուանի Պ. Մարթէնս կը շարունակէ իւր գաղափարը ծաւալել թէ Ռուսիոյ Ասիական երկրակալութիւններն Հնդկաստանի վնաս չունին, և թէ անհեթեթէ Ռուսական արշաւանք մ'երևակայել Հընդկաստանի դէմ։ Բայց արդեօք Ռուսաց բաղձացած համաձայնութիւնը պիտի գոյանա՞յ—այս կէտը դեռ անհայտ է։

Գաղղիոյ մէջ հասարակայ կարծիքն աւելի սկեպտիկեան էր աղատականաց յաղթանակին վրայ, կարծելով թէ անոնք 1870 ի ընթացքը պիտի բռնեն, երբ անմիջամտութեան սկզբունքին հետևելով թոյլ տուին որ Գերմանիա իւր ուսիը կարարելապէս ընկճէ։ Գաղղիացիք այսպիսի աշխարհավարութեան մը վերանորոգումն իրօք ընասակար կը համարին Եւրոպիոյ։ Բայց արդեօք Անդղիոյ ազատականք այս կասկածները պիտի ցրե՞ն։

Արտաքին աշխարհավարութեան նկատմամբ՝ Գաղղիա կը փափաքի Անդղիոյ հետ համաձայն գործել Եգիպտոսի, Յունաստանի և Օսմանեան ելումէից բարեբաղդման խնդիրներուն մէջ։ Այս մասին Ժամանակէ մ'ի վեր բանակցութիւնք կը լինին եղեր, որք տակաւին վերջացած չեն։ Եգիպտական խնդիրն ըստ բաւականի կարգադրուած է, բայց վերջին երկու խնդիրներն, որք բաւական ծանր են, դեռ առկախ կը մնան։ Պ. Ֆրէսինէ նոր շրջաբերական մը ղրկեց Հելլենական խնդրոյն նկատմամբ Պերլինի դաշնագրին գործադրութիւնը պաշտպանելով։ Անդղիա առաջարկած էր ուսումնական մասնախումբ մը կազմել նոր սահմանը գծելու համար, բայց ասոր վրայ Բ. Դրան հետ եղած բանակցութիւնք դեռ պակուած չեն երևիր։ Իսկ Եղմնական խնդիրը քաղաքական խնդրոյ կը յետաղասի, թէպէտ և լրագրաց ոմանց մէջ կը ծանուցուի թէ անոր վրայ ևս բանակցութիւնք կը լինին, գլխաւորապէս Պերլինի վեհաժողովին մէջ խօսքը անցած միջազգային դատնախնդիրի մը կազմութեան համար, զոր Բ. Դուռն ընդունած չէր։ Եղմնական վիճակն 'ի նկատ առնելով, այս խնդիրն ալ քաղաքականէն ոչինչ նուազ կարևորութիւն ունի։

———

Փարիզի Թան լրագրին Ն. Պոլսոյ թղթակիցն իւր վերջին նամակներէն մէկն մէջ մայրաքաղաքիս Գաղղիական դեսպանին վրայ խօսելով, թէ իւր ուղիղ ընթացիւք վեհ. Սուլթանին մասնաւոր հ մակրութիւնը կը վայելէ, անկողմնակալ տեսութիւն մը կընէ կայսերական պալատան արդի վիճակին վրայ, և նկատելով որ այդ նկատմամբ մինչև յարդ շատ սխալ բաներ հրատարակուած են, անօգուտ չեմք տեսներ իւր նամակին այս մասը մեր ընթերցողաց առջև դնել ամբողջապէս։

"Վերջերս Ճինէվրայի Ժուրնալ լրագիրը Սուլթանին անձին և սովորութեանց, ծախուց և շուրջը գտնուող մարդոց վրայ ինչ ինչ տեղեկութիւններ հրատարակեց, զորս ուրիշ լրագիրք (և մինչև անգամ, կը յաւելեմք մեք ալ, նոյն ինքն Թայմզ լրագիրն) ընդօրինակեցին, և որք սակայն ճիշդ կտորներու հետ պականեր և սխալներ ալ կը պարունակէին։

"Կերևի թէ Ճինէվրայի լրագրին թղթակիցն իւր այդ աշխատութեան մէջ իրեն առաջնորդ ունեցած էր Ապա-իւլ-Ազիզի անկումէն քիչ առաջ Լէքսնօմիսթ Ֆրանսէ լրագրին մէջ նոյն նիւթին վրայ հրատարակեալ գրութիւնն։ Այն գրութեան մէջ կայսերական պալատան ծախքերը 60 միլիոն ֆրանք հաշուած էին, և Ճինէվրայի լրագրին թղթակիցն ալ պալատան արդի ծախուց համար այդ գումարն անցուցած է իւր տեղեկութեանց մէջ։ Բայց այդ գումարն, որ Ապա-իւլ-Ազիզի ժամանակ կրնար ճիշդ լինիլ, այժմ ոչ ևս ճիշդ է։ Այս բանն յառաջ կուգայ երկու վեհապետաց բնաւորութեան տարբերութենէն։ Ապա-իւլ-Ազիզ չափազանց ծախքերէ կ'ախորժէր, մինչդեռ Ապա-իւլ-Համիտ տնտեսագիտական սովորութիւններ ունի, զորս պալատան կազմաւորութեանը մէջ ալ ի գործ դրած է։

"Ասկէ առաջ, Ապա-իւլ-Ազիզի ժամանակը, կայսերական ախուռները լի էին ծանրագին ձիերով և ամեն տեսակ բազմաթիւ կառքերով։ Սուլթանն յայնժամ ամեն վայրկեան հաճոյք մը կունենար, զոր պէտք էր անմիջապէս գոհացնել՝ մեծ գումարներ վատնելով։ Երբեմն Զինական և Ճարտնական անօթներու մոլութիւնը կունենար, երբեմն ալ քանդակագործ հին կարասիներ բերել կուտար։ Ամեն տեսակ ազամանդներու և գոհարեղինաց գնումներն իրարու կը յաջորդէին անդադար, և դրեթէ հանապազօրեայ էին։ Ասկից զատ, Ապա—իւլ—Ազիզ, ժամանակակից վարպետներու նկարած պատկերներու համար մեծ ճաշակ կը ցուցնէր, ինչպէս նաև հազուադիւտ թռչնոց և վայրենի անասնոց համար։ Այս ապարդիւն ծախքերն ահագին գումարներ կլնած են։ Անոր իշխանութեան ներքև օգտակարապէս գործածուած միակ գրամն եղաւ զինուց, թնդանօթաց, նոր հրաղենուց և զբահաւորաց գնման գործածուածն։

"Եթէ անկողմնակալ ոգւով պիտի խօսիմք, պէտք է ըսեմք թէ Սուլթան Ապա—իւլ—Համիտ այս շռայլ ճաշակաց ոչ մին չունի։ Իւր անձնական ծախքերն յոյժ չափաւոր են։ Իւր սեղանն, որ Եւրոպական դրութեամբ է, արևելեան որ և է շռայլութիւն չունի, թէ և պատշաճութիւնք կը յարգուին։ Զիներուն ու կառքերուն թիւը մեծապէս նուազեցաւ։ Ոչ ևս գոհարեղէններ, պատկերներ, հազուադիւտ թռչուններ և գազաններ կը գնուին։ Երբ մարդ յիշէ Ապա—իւլ—Ազիզի արքունիքն, անոր ունայն ծախքերը, դիւթական հանդէսներն և կոչունքներն, և այն չքեղ պալատներն, որք իւր հրամանաւ երկրէն կեղնէին, և յորս Եւրոպայէն փոխառնուած միլիոնները կ'ընկղմէին, երբ մարդ այն ցնորական յիշատակաց դէմ հանէ Ապա-իւլ-Համիտի և անոր արքունեաց հանգիստ ընթացքն ու արարքը, տարակոյս չկայ թէ բաղդատութիւնն արդի վեհապետին նպաստաւոր կը լինի։

"Այսու ամենայնիւ մեծ գումարներ կ'երթան պալատը։ Կայսերական պալատան յատկացեալ գումարն ամբողջապէս հոն կ'երթայ։ Մէկ կողմէ Սուլթանին անձնական սովորութեանց և միւս կողմէ ծախուց այս շարունակութեան միջև հակասութիւնն առերեւոյթ է միայն։ Սուլթանն, իրեն համար քիչ ծախք կ'ընէ, բայց պատուաւոր զգացմամբ մ'Ապա-իւլ-Ազիզի անթիւ աղդականաց և պաշտպանելոց ծախքն ինք ստանձնած է։ Հանգուցեալ Սուլթանին հին Սուլթանուհիներն ու հարճերը և բազմաթիւ զաւակները՝ կայսերական միւս իշխանաց և իշխանուհեաց բոլորովին հաւասար կեանք կը վարեն։ Այսպէս պալատան խոհանոցներուն մէջ հազարաւոր անձանց համար ուտեստ կը պատրաստուի, և դրամական թոշակները, թէև չափաւորուած, իրենց չատութեամբը մեծ գումար մը կը կազմեն ի հարկէ։

"Մնաց որ, պալատան ամենաբարձը անձինքն իսկ թոշակաց կողմէ հասարակ պաշտօնատարներէ աւելի նախանձելի վիճակի մը մէջ չեն։ Թոշակներն յաճախ անկանոն կերպիւ կը վճարուին, և այժմ բազմաթիւ ամսականներ ունին ստանալիք։

"Սուլթանին հետ հանապազօրեայ յարաբերութեան մէջ գտնուող պաշտօնատարաց գալով, դիտելու է որ ասոնք ալ լաւ ընտրուած են։ Առաջին սենեկապետ Համսի փաշան ծերունի մ'է որ Մահմուտ և Ապա-իւլ-Մէճիտ Սուլթանաց քով ալ նոյն պաշտօնը վարած էր։ Ապա-իւլ-Համիտ հին աշխատաւորները կը սիրէ։ և ամենախիստ քննադատն իսկ չկըրնար իրեն երեսը դարձնել զայս։ Իւր առաջին քարտուղարն է Ալի Ֆուատ պէյ, որդի հանգուցեալ Մեծ եւպարքոս Ալի փաշայի։ Ուսեալ և բարեկիրթ մարդ մ'է սա։ Բայարձակապէս սխալ է իրրեւ մոլեռանդ և Եւրոպոյ ու Եւրոպացւոց թշնամի նկատել զինքն։ Իւր դաղափարաց ու ընթացից մէջ չ'կայ բան մը՝ որ հաստատութիւն տայ այս կարծեաց։ Ալի Ֆուատ պէյ արժանի որդին է իւր հօր, այն պետական անձին, որ Սէտանի արկածէն յետոյ, երբ մեք յամենից լքեալ, դատն տառապանաց մէջ կը հեծէինք, համարձակութիւն ունեցաւ ազնիւ ձեռնարկ մ'ընել Գոր Պիզմարքի քով։ Ալի փաշան դիտել տուաւ յաղթողին թէ իւր յաղթութիւնն և Նաբոլէոն Գ. ի անկումն այնպիսի կացութիւն մը կը հաստատէին, որ պատերազմին վերջ տալու համար բանակցութեանց նպաստաւոր էր։ Այս միջամտութեան փորձին բաղդն յայտնի է։ Բայց զայն փորձած լինելու պատիւն Ալի Ֆուատ պէյի հօրը կը պատկանի, և մեղ չենք մոռնալ զայս։ Երբ Գաղղիական կառավարութիւնն այս ձեռնարկին նկատմամբ տեղեկութիւն առաւ, Պ. Ժիւլ Ֆաւրը Օսմանեան կառավարութեան գործակատարին քով գնաց և յուղեալ խօսքերով Գաղղիոյ շնորհակալութիւնն յայտնեց անոր։ Այս գործակատարն էր Միւնիր

պէս, որ Փարիզի մէջ գերազանց յիշատակներ թողած է, և որ հոս ամենուն համակրութիւնը և Սուլթանին արդար վստահութիւնը կը վայելէ Ա. բարձրագոյն Դիւանի թարգմանութեան պաշտօնին մէջ։

«Պալատան մէջ ծառայող գլխաւոր Դպրիներն են Վ. Թալիս դրամատարը, մեր բանակին մէկ նախկին և քաջ սպան, որ Ապտ—իւլ—Համիտի թիկնապահն է. երկրորդ՝ Տ. Գլան, որ մեր բժշկական մարմնոյն պատիւ կը բերէ, և Պ. Տրէյսէ՝ հաղարապետ ճարտարապետական գործոց։ Այս վերջինն Օսմանեան կայսրութեան ծառայութեան յատկացած էր՝ երբ անոնք Փարիզ գնային Ապտ—իւլ—Ազիզի հետ։ Իւր զինուորական անկեղծութիւնն իւր վրայ Ապտ—իւլ—Համիտ կայսրորդւոյն համակրութիւնը գրաւեց, որ երբ ի գահ բարձրացաւ, Պ. Տրէյսն ի կ. Պոլիս տեսնելու մեծ փափաք յայտնեց։ Հոս մեր միջազգային հասարակութեան մէջ, ինչպէս նաև պալատան մէջ, ամեն մարդ մեր Հայրենակցին անկեղծութեանը գովեստ կուտան։ Օսմ. բանակին վերակազմութեան ծրագրին մէջ ալ մեծ մասնակցութիւն ունեցած է։

"Հանդուցեալ Ապտ—իւլ—Ազիզի և արդի Սուլթանին բնաւորութեանց միջև նշանակութեան արժանի ուրիշ տարբերութիւն մ'ալ սա է որ Ապտ—իւլ—Համիտ իւր հօրեղբօր պէս առանձին և մեկուսացեալ չապրիր։ Շատ մարդ կ'ընդունի, իւր սեղանը կը հրաւիրէ՝ բնիկներէ և դեսպաններէ զատ նաև ուրիշ Եւրոպացիներ, կը սիրէ տեղեկութիւններ ստանալ իւր այցելուներէն, արքունեաց այն բազմատեսակ հին ձեւական արարողութիւնները չպահեր։ Ակից զատ, Սուլթանն իւր որդիքն և փախճանեալ Ապտ—իւլ—Ազիզի որդիքը պատշաճ կերպիւ կը դիտէ կուտայ։ Մեր լեզուն դաս կը տրուի անոնց։

"Համառօտ ասել, թէ և Թուրք վարչութեան արարքն յաճախ քննադատած եմք, մեր պարտքն է խոստովանիլ թէ Սուլթան Ապտ—իւլ—Համիտ իւր պատասխանատուութեան մէջ լուրջ բարեփոխումներ 'ի գործ դրած է, որք յուսալի է թէ շարունակութիւն կ'ունենան։"

ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնդրա 25 ապրիլ.

Տէյլի Թէլէկրաֆ կը կարծէ գիտնալ թէ Բեղրասուրկի դեսպան Լորտ Տիֆերին Հնդկաստանի փոխարքայ պիտի անուանի, Լորտ Լանստաուն ալ Իրլանտայի փոխարքայ։

Սթանտարտի խօսքին նայելով՝ Հարթինթոն մարքիզը թագուհւոյն հետ ունեցած տեսակցութեան մէջ յայտներ է Ն. Վեհափառութեան թէ Պ. Կլատսթոն իրմէ աւելի յարմար գիրք ունի նախարարութիւն մը կազմելու, որ երեսփոխանաց ժողովին վստահութիւնն ստանայ։ Կը կարծուի, կըսէ յիշեալ լրագիրը, թէ Թագուհին Պ. Կլատսթոնը պիտի կոչէ։

Փարիզ 23 ապրիլ.

Պ. Տը Բըթիմվիլ Կ. Պոլսոյ դեսպան երկրորդ քարտուղար անուանեցաւ փոխանակ Պ. Տը Բրէսանսէի, որ նոյն պաշտօնով Վաշինկթըն պիտի երթայ։

Վիէննա 23 ապրիլ.

Աւստրիական նախարարութիւն ընդհանրական օրէնքը չափաւորող ծրագիր մը և ցամաքային զօրաց վերաբերեալ օրէնք մը ներկայեց այսօր երեսփոխանական ժողովին։

Լահոր 23 ապրիլ.

Սթիւրթ զօրավարն ապրիլ 20 ին 15000 Աֆղանաց դունդ մը զարկաւ ցրուեց։ Այս յաղթութեան վրայ Անգլիացիք Ղուզնին գրաւեցին։

Փիլիպէ 23 ապրիլ.

Արևելեան Բումելիի երեսփոխաններն Պ. Շմիտ նախընթաց օրն հրաժարական տուաւ, և ընդհանուր կառավարիչն ալ ընդունեց։ Այժմ Պ. Շմիտ իւր հաշիւները կը յանձնէ, և երկու օրէն պիտի մեկնի։

Լոնդրա 24 ապրիլ.

Հարթինթոն Մարքիզին նոր նախարարութիւն կազմել չուզելուն վրայ՝ Թագուհին երէկ Պ. Կլատսթոնի յանձնեց այս պաշտօնը, և նա ալ ընդունեց։

Լոնդրա 23 ապրիլ.

Օսմ. Բոնա.		10 5/16
Փոխ.	1865	11 1/4
»	1869	10 7/8
»	1871	68 1/4
»	1872	17 1/2
»	1873	10 3/8
» Եգիպտ.		9
Անդգ. Բոնա.		98 7/8

Փարիզ 23 ապրիլ.

Օսմ. Բոնա.		10,45
» Երկաթուղի		35, 50
Գաղղ. »	5 0/0	119,07 1/2
» »	3 0/0 Նոր	35

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝

Ծովային պատերազմական խորհրդին նախագահ Մէհմէտ փաշան Մախսուսէի տնօրէն անուանեցաւ։

——

Այս առաւօտ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պ. Կլատսթոն առաջին նախարարի պաշտօնն ընդունած է։

——

Գարատաղի խնդիրը վերստին կը շփոթի։ Ինչպէս յայտնի է, խընդրոյն դիւանագիտական մասը կարգադրուելէ յետոյ՝ գործն որոշեալ հողերը Գարատաղի յանձնելու վրայ մնացած էր։ Արդ, եկած տեղեկութեանց նայելով, կըսէ Վագրթ այսօր, թողուած տեղերէն հինգշաբթի օրն Օսմ. զօրքը քաշուածին պէս, Մարթինի Հէնրիի հրացաններով զինեալ Ալպանիացիք հոն յարձակեր են և Գարատաղցիք չեն կրցեր տիրանալ երկրին։

Իսկ Գարատաղի իշխանութեան մայրաքաղաքս նստող գործակատարին եկած հեռագիր մը կըսէ թէ Օսմանեան զօրաց եւ քաշուելուն վրայ Գարատաղցիք հոն մտեր են, և միւս կողմէն ալ Ալպանիացիք ներս մտած լինելով, այժմ երկու կողմը դէմ առ դէմ կը գտնուին երեր։

——

Մայրաքաղաքիս Եւրոպական դեսպանք այս հինգշաբթի օրն Անգլիական դեսպանատունը հաւաքուելով, վերջերս որոշեալ դատական տարոյ վերայ խորհեցան։ Վագրթ կըսէ թէ դեսպանք հաւանութիւն տուեր են այս տարոյ՝ այն պայմանաւ որ դատարանաց և ուրիշ դատական պաշտօնատարաց ամսականները կանոնաւորապէս վճարին։

——

Մայրաքաղաքիս Գաղղիական դեսպան Պ. Ֆուրնիէի փոխոխութեան զրոյցները դարձեալ երևան ելած են։ Կըսուի թէ Պ. Թիսօ և կամ Պ. Շալմել—Լաքուռ Ն. Վսեմութեան պիտի յաջորդէ։ Պ. Թիսօ Սթէնքի դեսպան է. իսկ Պ. Շալմել—Լաքուռ, որ Պերնի (Զվիցերիա) դեսպան է, հրաշակաւոր փաստաբան և խմբագիր մ'էր, և անցեալ տարի ալ Ծերակուտի անդամ ընտրուեցաւ։

——

Պարսից Վ.Հ. Շահն Առիւծու և Արեգական պատուանշանը ղրկեց Բէշթայի Օսմանեան հիւպատոսարանի Գանցելիար Զայեան Սիմոն էֆէնտիին։

——

Ցունաստանի մէջ նոր նախարարութիւնը տատանողական դիրքը թիւնը ջնջեց և անոր տեղ ուրիշ տուրքեր սահմանեց։ Այս տնօրէնութիւնն այնքան գոհութիւն պատճառեց Ցունաստանի ժողովրդեան, որ առաջին նախարար Պ. Թրիքուբիս ամեն կողմէ հեռագրաւ շնորհաւորութիւններ կ'ընդունի։

——

Փարիզի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ մայրաքաղաքիս Իտալական դեսպան Փօրթի կոմսը Փարիզի դեսպան պիտի անուանի։

——

Անդգլիական լրագիրք ոմանք կը ծանուցանեն թէ հրաժարեալ առաջին նախարար Կոմս Պիքոնսֆիլտի դիրքութեան տիտղոս պիտի տուի թագուհւոյն կողմէ։ Բայց Լորտ Պիքոնսֆիլտ յոյժ ծերացած և անդաւակ լինելով, չընդունիր եղեր այս նոր պատիւը։

Կըսուի թէ Լորտ Պիքոնսֆիլտ, պաշտօնէ ինկող առաջին նախարարի մ'իրաւունքն ի գործ դնելով, որ իւր կուսակցոյ պատիւներ կը բաշխէ, Լորտութեան տիտղոս տալ ուզեր է Թայմզի գլխաւոր տնօրէն Պ. Ուոլթըրի, բայց այս վերջինը չէ ընդունած։

——

Եւգինէ կայսրուհին, որ Զուլուստան կերթայ, ապրիլ 31/15ին Հարաւային Աֆրիկէի Քաբ—Թաուն քաղաքը հասաւ։

——

Տրապիզոնէն կը ծանուցուի թէ տեղւոյն Ցունաց եկեղեցին գողեր մտնելով, չորս հարիւր ոսկւոյ արժողութեամբ թանկագին նիւթեր գողցեր են։

——

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԷ

Արէկ իրիկուն գոցուեցաւ		11.13
Այս առաւօտ բացուեցաւ		17,16
կէս օրին		11,16
Բումելիի երկաթուղի	Ֆր.	34
Թղթադրամ	լիր.	1010
Թրամուայ	Օսմ. լիր.	3,50

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

11 Ապրիլ

Սոսկալի Էֆենտիի բաժ. Անգ. լիր.		4,17
» փոխանակութեան	»	3.5
Կ. Պոլսոյ Պանքայրին	»	6 16
Քրէսի Էֆենտի	»	3.25
Փոխ. 1863	Ֆր.	55
» 1865	»	55 50
» 1869	»	55
» 1872	»	18
» 1873	»	51 50

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

12 Ապրիլ

Անգ. լիրա	զրշ.	110 8
Դարօլէոն ոսկի	»	87 37
Իմիէոխալ Ռուս	»	90 6
Ռուսական Թղթադրամ 8 բալ.		53 քարիք
Գերմանիոյ	զրշ.	51 20
Մէճիտիէի տարբերութիւն	»	7 8
Հինգնոց	»	210
Մէթալիք		212
Գինձ	»	560
5 փարանոց	»	330

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հինգշաբթի օրը Պրուսայի Առաջնորդ Գեր. Բարթուղիմէոս սրբազան առաջին նախարար Բարձր. Սայիտ փաշային, արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սալիհ փաշային, և ուրիշ նախարարաց քով երթալով՝ լաւ ընդունելութիւն գտաւ և երկարօրէն տեսակցեցաւ անոնց հետ։

Ն. Սրբազնութիւնն անուանի Ցոյն սեղանաւոր Պ. Ե. Զարիֆիի հետ ալ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ, որ իւր մարդասիրական սովորութեան համեմատ հաճեցաւ հարիւր Օսմ. ոսկի նուիրել Պրուսայի Հայոց երկսեռ վարժարանին համար։

——

Կարինէն ապրիլ 10 թուով Լէվլենթ Հերալտի գրուած նամակի մը մէջ հետեւեալ հատուածը կը տեսնենք.

«Ժողովրդային ճնշումը վերջապէս այնքան հզօր եղաւ, որ քաղաքիս Հայ առաջնորդն ոչ ևս կրնար դիմադրել. ուստի Ցարութիւն Եպիսկոպոս քանի մ'օր առաջ իւր հրաժարականը ղրկեց, որ անմիջապէս ընդունուեցաւ։ Հայոց ազգային ժողովէն, և այժմ կարգադրութիւնք կը լինին յաջորդ մ'անուանելու համար։ Եթէ նոր մարդն համակիր և ազատամիտ և ազգային շահուց կատարելապէս անձնուէր եկեղեցական մը լինի, այս փոփոխութիւնն յոյժ օգտակար պիտի լինի։»

——

Մայրաքաղաքիս Ամերիկացի միսիոնարք 225 ոսկի ստացան Ամերիկայէն ի նպաստ Հայաստանի սովելոց։

——

Կը լսեմք թէ՝ մայրաքաղաքիս Ամերիկեան ընդհանուր հիւպատոսին հրաւիրանօք՝ քաղաքս նստող պատուաւոր օտարազգիք ոմանք այսօր Ամերիկեան հիւպատոսարանը դուռմարուելով, մասնախումբ մը պիտի կազմեն Հայաստանի և Օսմանեան Ասիոյ ուրիշ մասերուն սովելոց համար նպաստ հաւաքելու մարդասիրական նպատակաւ։

Նմանապէս գոհութեամբ կը լսեմք թէ Օրթագիւղի ազգայինք սովելոց կեդրոնական մասնաժողովին օգնելու համար ժամանակ մասնախումբ մը կազմեր են։

ԿՐԹԱԿԱՆ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Ընդհանուր տեսչէ Մէսցեալ Լրջարանաց Իւսկիւտարի

ԵՒ

Առաջարկութիւնք Ազգ. վարժարանաց ընդհանուր բարեկարգութեան համար

(Շար. տես թիւ 2594)

Արդ՝ ծախքը մուտքէն ոչ միայն աւելի չէր, այլ փոքր ինչ ալ նուազ էր։ Սակայն երկու ամսէ ի վեր պաշտօնէից ամսական չէր վճարուեր։ տրտունջները երթալով կը շատնային. դասատուք վճարման անճշդութեան դէմ պարտուց թերի կատարմամբ վրէժխնդիր կըլլային— ի ՀԱՍ ի հարկէ աշակերտաց և ոչ թէ հոգաբարձութեան։ Բանիցս յայտնեցի հոգաբարձութեան թէ չեմ կարող պաշտօնս շարունակել՝ եթէ պաշտօնէից ամսականը ժամանակին վճարելու փոյթ չտարուի։ արդիւնք չունեցաւ։ Մէկ կողմէն այս Միւս կողմէն թաշակաց խնդիրը չափազանց և վայրապար կը հոգնեցներ իս։ Հոգաբարձութիւնը որոշումը բրած էր երկուշաբթիէն մինչև հինգշաբթի թոշակ չբերողները անխտրաբար տուն ճանբել։ Իմ պարտքս այդ որոշումը յարգել և գործադրել էր։ Շատ

անդամ ճանաչելիք տղայոց շաբաթականը ինքս կը վճարեի, որպէս զի դասէ չզրկուին. բայց չէի կրնար ի հարկէ բոլոր շաբաթական չբերողներուն համար դրամ վճարել, մանաւանդ երբ վճարածներս ալ դժուարաւ կրնայի կամ բնաւ չէի առնար։ Այս հոգ չէր, բայց ամէն հինգշաբթի թոշակ վճարել չուզող կամ չկրցող ծնողաց կռիւը մոռիկ ընելն անտանելի էր։ Արդարութեան պարտք մ'է ըսել թէ ունևորներն աւելի նեղութիւն կուտային քանթէ չունևորները։ Բայց ամէն բանէ աւելի ծանր էր տեսնել ճանաչուած տղայքը՝ որք իրենց ծնողաց անհոգութեան, պարտաղանցութեան և կամ չքաւորութեան զոհ կըլլային և որուն չէի կրնար միշտ դարման տանիլ։ Հասարակութիւնը. որ չդիտէ հոգաբարձութեան և տեսչութեան պաշտօններուն սահմանը՝ կը կարծէր թէ թոշակ պահանջողն ալ, աշակերտները ճանաչողն ալ տեսուչն է. բարեմիտ մարդիկ ալ չէին պակսեր այդպէս հաւատացնելու։

Ասոնցմէ զատ հոգաբարձութեան երիցայական և տարատարբերութիւնը բոլորովին աննպաստ էր գործին յաջողութեանը և մեծապէս կը դժուարացնէր տեսչութեան պաշտօնը։ Պատուարժան խորհուրդդ վստահութիւն յայտնած էր թէ միացման խնդրոյն համար ջանք չպիտի խնայեմ, և չխնայեցի բնաւ։ Պայմանս շաբաթը միայն 6 կէս օր տեսչութիւն ընել էր. չորս ամիսէն աւելի ամբողջ օրերս զոհեցի և դարձեալ բաղձացած արդիւնքս չէի տեսներ։ Պաշտօնի սկսած օրէս կռահած էի և յստոյ համոզուեցայ թէ Պատուարժան խորհուրդդ ճիշդ տեղեկութիւնք առած չէ Թաղ. խորհրդոյ տրամադրութեանը վրայ և իր ձեռնարկութիւնը հաստատուն հիման վրայ չէ դրած։ Թաղ. խորհուրդները՝ որք բնաւ դիտելու դիպուած չունին միացեալ հոգաբարձութիւն կը կազմեն ըստ պահանջման Պատուարժան խորհրդոյ, և կը խոստանան այդ հոգաբարձութեան դրամ տալ՝ զոր պարտէպարտուն չեն ունեցած։ Գուզկունճուգի և Իճատիէի միացեալ թաղական խորհուրդը մէկ կազմեն վարժարանաց միացման առաջարկութիւնը կընդունի պայծառապէս, միւս կողմէն անպաշծ կերպով Իճատիէի վարժարանը մանաւոր անձանց կը յանձնէ, որով Թաղին ազքատիկ տղայոց մէկ մասը վարժարանէն դուրս կը մնայ, մէկ մասն ալ Ս. Խաչի վարժարանը կուգայ։ — Եէնիմահալլէի Թաղ. խորհուրդը միացման առաջարկութիւնը կընդունի առ երեսս, որպէս զի իր վարժարանաց ծախքերը չափաւորելու և ուսումնարանին բեռը Սէլամիէի վրայ նետելու ճարպիկութիւնը ի գործ դնէ։ Այս պաշտօնական կատակերգութեան մէջ ամենէն աննշան դեր կատարողը Սէլամիէ կըլլայ, վասն զի նոյն միջոցին օրինաւոր Թաղ. խորհուրդ չունենար։

Ահաւասիկ և պաշտօնական փաստեր։

Հոգաբարձութիւնը քանիցս որոշում ըրաւ որ Իճատիէի վարժարանին դէթ ուսումնական մասը իր հրամոզութեան ներքև առնու. բայց այդ որոշումը մինչև վերջը չգործադրուեցաւ. Իճատիէի վարժարանը մանաւոր պայմանագրութիւնը երբէք Հոգաբարձութեան նիստին չեկաւ, և վերջապէս Հոգաբարձութեան Իճատիէի վարժարանի մասին ըրած որոշումը Իճատիէի և Գուզկունճուգի միացեալ Թաղ. խորհրդոյ կողմէն, որուն ատենապետը միանդամայն Հոգաբարձութեան ալ ատենապետն է, անդամներէն մէկին ալ Հոգաբարձութեան անդամ, պաշտօնապէս մերժուեցաւ։

Եէնի մահալլէի Թաղ. խորհուրդը՝ որ վարժարանաց միացման շնորհիւը 2000 ղրուշ շահեցաւ ամիսը և որ Յունուարէն սկսեալ ամսէ ամիս 3500 ղրուշ պէտք էր վճարէր՝ մինչև Մարտ 16 ուղղակի հոգաբարձութեան ընտուկին բան մը չէր վճարած, այլ իր կողմէն ընտրուած հոգաբարձուն, որ Թաղ. խորհրդոյ ալ անդամ է, թաշակներէ և Թաղ. ընտուկէն առած դրամովը Ս. Կարապետի վարժարանաց ծախքերը միայն կը հոգար, կարծես վարժարանք միացած չէին և Ս. Խաչի միացեալ ուսումնարանի ծախուց վճարումը բնաւ Ս. Կարապետի Թաղ. խորհրդին չէր վերաբերեր։

Սէլամիէի առժամանակեայ Թաղ. խորհուրդը հրաժարած էր. Հոգաբարձութիւնն ալ դեռ ընտուկ չուներ, վասն զի իր հաշիւները, ինչպէս որ վերը ըսի, Յունուարէ պիտի ըսկըսէին։ Ս. Խաչի վարժարանաց ամենաշնչին պիտոյքը հոգալու համար տարօրինակ նեղութիւն կը քաշէի, չէի գիտեր թէ որո՞ւ դիմեմ։ Զմեռ էր. փայտ ածուխ պէտք էր, և հոգայող չկար։ Խնդրեցի որ Հոգաբարձութիւնը Թաղ. խորհրդոյ կազմութիւնը փութացնելու միջոցներ ձեռք առնու։ Ես ալ անձամբ թէ Պատուարժան խորհրդիդ և թէ Ամենապատիւ Ս. Պատրիարքին դիմեցի և խնդրեցի որ Թաղ. խորհրդոյ պաշտօնը առժամանակեայ կերպով միացեալ Հոգաբարձութեան յանձնուի, որպէս զի կարելի ըլլայ փութով վարժարանաց անձուկ վիճակին դարման տանիլ։ Խնդիրս կատարուեցաւ, բայց անոր կատարումէն ակնկալած օգուտը չիրականացաւ։ Կ'ըսէին թէ՝ երբ Թաղին քարտուղարը հեռանայ՝ եկամտից աղբիւրները առատօրէն կը հոսին, Թաղ. ընտուկին վիճակը անմիջապէս կը բարւոքի։ Եւ Այս յոյսն ալ'ի դերև ելաւ։ Մարտ 16 ին Ս. Խաչի ընտուկը հազիւ Յունուարի ամսականին մէկ փոքրիկ մասը վճարած էր Հոգաբարձութեան ընտուկին. իսկ պաշտօնէից Դեկտեմբերի ամսականները՝ զոր ինք պէտք էր վճարեր՝ բնաւ չէր վճարած։

(Շարունակելի)

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Ի ՆՊԱՍՏ ՍՈՎԵԼՈՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Իսկիւտար, Սէլամիէ և Եէնի մահալլէ Թաղերու մէջ եղած հանգանակութեան առաջին ցանկն։

	Օսմ. ոսկի
Մեծապատիւ Տեարք.	100 ղրուշէն
Աբրահամ Հարենց	600
Կարապետ Քամալիկեան	500
Մանուկ Սմբատեան	500
Գաբրիէլ Նորատունկեան	300
Պապիկ Գալշինոֆ	300
Արնեքերիմ ճարտարապետ	300
Գառնիկ Ճէվահիրճեան	300
Սիմոն Մանուկեան	300
Եղիազար Տէմիրդաբուլեան	300
Պօղոս Սուրէնեան	200
Միհրան Սեթեան	200
Գաբրիէլ Էլիկիւզէլեան	200
Նշան Ճէվահիրճեան	200
Տիգրան Եղեկիէլեան	200
Յեսու Շամատանճեան	200
Խոսրով Պէյլէրեան	200
Սարգիս Պասարմաճեան	200
Բեթրաք Իսմէրեան	200
Կարապետ Բուլճեան	200
Նշան Եսայեան	200
Կարապետ Քասպառաճեան	200
Թադէոս Նահապետեան	200
Կարապետ և Յակոբ Զէյչէեան	200
Եսայի Գրիգորեան	200
Յակոբ Եաղճեան	150
Տիգրան Ղազարեան	150
Սիմոն Հաչատրեան	150
Մկրտիչ Յակոբեան	150
Պաղտիկ Սեղբոսեան	100
Համբարձում Աբրահամեան	100
Միսակ Համամճեան	100
Գարեգին Կիրինեան	100
Սեպուհ Շամատանճեան	100
Գէորգ Ֆրանկիւլեան	100
Ճանիկ Տէրվիշեան	100
Մկրտիչ Փէշտիմալճեան	100
Ռուբէն Սէմէրճեան	100
Յովհաննէս Ց. Ունճեան	100
Գառնիկ Ալեքսանճեան	100
Խաչատուր Ալլահվերտեան	100
Յովհաննէս Շահեան	100
Երեւում Փափազեան	100
Յարութիւն Պարտիզպանեան	100
Յովսէփ Խաչատուրեան	100
Սերովբէ Թաղէոսեան	100
Գասպար Զրաքեան	100
Յարութիւն Գօռանեան	100
Թովմաս Կարապետ և Բարսեղ Աւետիսեան	100
Մարտիրոս Փափազեան	100
Մկրտիչ »	100
Կարապետ Քուլումճեան	100
Յակոբ Պուռնազեան	100
Գրիգոր Բէյնիրճեան	100
Ճանիկ Ալիքսանեան	100
Կարապետ Գուրտեան	100
Յակոբ Սէլվաճեան	100
Ռուբէն Զրաճեան	100
Տօքմէտ Մինէճեան	100
» Զբրճեան	100
Օհան Բէրվազեան	50
Թադէոս Լօքմակէօզեան	50
Գառնիկ Տէօքմէճեան	50
Օննիկ Խորայէլեան	50
Ալիքսան Մանկասարեան	50
Աւետիս Կիւմիւշեան	50
Բիւզանդ Աբրահամեան	50
Գրիգոր Մելիտոսեան	50
Սարգիս Պօղնակեան	50
Մինաս Զալըգեան	50
Սարգիս Եախշիպէկեան	50
Զօրա Բարէլեան	50
Սարգիս Մատթէոսեան	50
Գրիգոր Իսմէրեան	50
Աղնուսուհի Տէկնայք	
Ցուլիկ Եաղմաճեան	200
Ագապի Փափազեան	100
Նարթուհի Մելիքեան	100
Սոֆիկ Փափազեան	100
Թեկղի Մնակեան	100
Բերուզիկ Քայսէրլեան	50
Լ. Օս. 114 և 50 ղրուշ.	114 50
Մեծ. Տեարք	արծաթ դահ.
Միքայել Քըրքճեան	100
Եփրեմ Բէյլեան	100
Գրիգոր Պէօրէկճեան	60
Մանուկ Զօլաքեան	60
Արիկ Պէկեան	60
Տիգրան Կարապետեան	60
Մանուէլ Պիւրիճեան	53
Ստեփան Չէքիմեան	50
Օննիկ Ունճեան	50
Գրիգոր Շահվէրտան	40
Սիմէոն Քաղաքեան	40
Մանուկ Զիչէքեան	40
Գրիգոր Սերովբեան	40
Պետրոս Գարագաշեան	40
Կիւլպէնկիր Եաղմաճեան	40
Աւետիս Գօռանեան	40
Յովհաննէս Սեդրակեան	40
Նիքոֆ Տէվլէթեան	40
Տրդատ և Տիգրան Փափազեան	40
Սարգիս Հիսարլեան	40
Գասպար Լաթիֆեան	40
Յովհաննէս Փափազեան	40
Բիւզանդ և Գրիգոր Խանճեան	40
Ստեփան Զէօմրէքճեան	40
Օննիկ Թէրզեան	30
Կարապետ Քալրաքճեան	30
Յարութիւն Կեսարացեան	20
Կարապետ Իսմէրեան	30
Գէորգ Քուլումճեան	30
Կարապետ Պաքքալեան	20
Տօք. Գասպար Գասպարեան	20
Աստուածատուր Գարագաշեան	20
Գրիգոր Թորոսեան	20
Յովհաննէս Ճանֆէսճեան	20
Գրիգոր Քայրքճեան	20
Տիգրան Մեսրոպեան	20
Ռուբէն Յովհաննէսեան	20
Յակոբ Զաքարեան	20
Յարութիւն Փափազեան	20
Գարեգին Զէրբէղեան	20
Վահան	20
Պօղոս Սուրեան	10
Մագսուտ Թերզեան	10
Անտոն Բարէլեան	10
Բարեսէր անն	10
Զենոբ Յովսէփեան	5
Տիգրան Մինթանճեան	5
Մարգար Այվազեան	5
Աղնուսուհի Տիկնայք	
Հեղվկ Բիշմիշեան	40
Զարուհի Զօլաքեան	20
Անիւ Օրիորդ	
Տիրուհի Քէրէստէճեան	20
	1688

Համագումար լիրա Օսմ. 114 և 50 ղրշ
Արծաթ դահեկան 1688

4 ապրիլ 1880 Քասաբքէյ

Համարակալ — Գանձապետ
Գ. Ց. Յովսէփեան — Աբէլ Կիւլլէնկեան

. . . Խմբագիր.

Հետևեալ Մեծապատիւ նուիրատու ազգայինք ըստ իւրեանց բարենպաստակամութեան Ս. Զատկի տօնի առթիւ միմեանց այցելութիւն տալէ ազատ մընալու համար, այս տարի ալ հաճեցան Ազգ. Հիւանդանոցի խղճալեաց մէկմէկ նուէր շնորհել, որոյ համար Հոգաբարձութեան խորին շնորհակալիքն կուգամ հրապարակաւ յայտնել։

Գործակալ Ազգ. Հիւանդանոցի
Ս. Մ. Հէքարէան

1880 ապրիլ 18
Գրասեն. Հիւանդնոցի.
Մեծ-Նոր-խան

Մաս. 20 ղրշէն

Մեծապատիւ Էֆէնտիք	
Յովհաննէս Կիւմիւշեան	100
Խ. և Ա. Հաճեան	50
Բ. Հալաճեան	40
Տիգրան Կիւմիւշկէրտան	100
Սերովբէ և Սարգիս Կիւլպէնկեան	100
Միքայէլ Յակոբեան	100
Յովհաննէս Էսատեան	100
Ռ. Կիւմիւշկէրտան	27
Գ. Գաբրիէլեան	40
Օ. Ղօնչէկիւլեան	20
Խաչիկ Խօրատանճեան	20
Գ. Քարակէօզեան	20
Գրիգորիս Մէրտինեան	20
Գէորգ Մուրատեան	20
Գրիգոր Էվրէնեան	20
Համբարձում Կիւմիւշեան	20
Մանուկ Մանուկեան	20
Լ. Պալեօզեան	20
Գ. Քըրքճեան	20
Գ. Սարգիսոֆ	20
Պետրոս Միրասէլի	20
Անտոն Ղազարոսեան	20
Աբիսողոմ Զօրաեան	20
Գ. Կ. Քըլըճճեան	20
Սարգիս Մանուկեան	20
Գրիգոր Նագգաշեան	20
Համբարձում Մաղալուլեան	20
Յակոբ »	20
Բեղրակ Իսմէրեան	20
	1057

Կ. Պոլիս 10 ապրիլ 1880

. . . Խմբագրապետ ;

Կիլիկեան ընկերութեան Ընդ. ժողովն արտաքոյ կարգի նիստ ունի՝ յաւաջիկայ կիրակի, 13 ապրիլ, ի ժամ ճիշդ 2, ի կեդրոնական վարժարանին Ղալաթիոյ։

Ընկերք կը հրաւիրուին իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

Ատեանը պիտի փակուի կէս օրին։

Դիւան Ընդ. ժողովոյ.

Ատենադպիր — Ատենապետ
Հրանդ Ասատուր — Մ. Զերաղ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընթերցումն և վաւերացումն նախորդ նստի ատենագրութեան.
2. Խնդիր Միութեան։

Advertisements referring to British or American Goods, etc., are exclusively received for this Paper at
EUG. MICOUD'S Foreign Advertising Agency 139—140, Fleet Street, London.

ՇԻՐ-ԲԷԹ-Ի ԽԱՑՐԻԷԻ

ՇԱԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1880 ԱՊՐԻԼ 1 ԵՐԵԲՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
ՄԻՆՉԵՒ ԱՊՐԻԼ 30

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՆՈՂ ՇՈԴԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ	Բոսֆորէն ելնող շոգենաւերը
12	Արնավ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլ. Գուզկ. Գալաթիա։
12	Պէյքօզ, Բաշտալ. Գանլ Ա. Հիսար, Գանաս. Վանիք. Զէնկ, Պէյլ Գուզկ.
12	Եէնիմ. Մէզարալ. Պէշիւքտաշ. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Պոյաճ. Ր. Հիսար, Պէշիկթաշ, Արնավ. Գուբ. Օրթաք. Պէշիկ։
12 15	Արնավուտքէյֆէն, Գուբուշ. Օրթաք. Պէշիկ.
4 15	Ր. և Ա. Գավագէն, Մէզարալ. Պէշիւքտաշ. Թարապ. Պէյքօզ, Բաշտալ. Ր. Փ. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար, Գանաս. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Գալաթիա։
1	Եէնիմ. Մէզար. Պէշիւքտաշ. Թար. Եէնիք. Էմիրկ. Ր. Հիսար, Պէշիկ, Արնավ. Գուբ. Օրթաք. Պէշիկ։
2 15	Եէնիմ. Մէզարալ. Պէշիւքտաշ. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Էմիրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէշիկ, Արնավ. Գուբ. Օրթաք. Պէշիկ։
3 45	Մէզար, Պէշիւքտաշ. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Էմիրկ. Ր. Հիսար, Պէշիկ, Արնավ. Գուբ. Օրթաք. Պէշիկ։
5	Եէնիմահ. Մէզար. Պէշիւքտաշ. Թարապ. Պէյքօզ, Եէնիք. Էմիրկ. Ր. Հիսար, Պէշիկ, Արնավ. Օրթաք. Պէշիկ։
6 15	Եէնիմահ. Պէշիւքտաշ. Թար. Պէյքօզ Եէնիք. Էմիրկ. Գանլճ. Ա. և Ր. Հիսար, Գանաս. Արնավ. Զէնկէլ. Պէյլ. Օրթ. Գուզ. Պէշիք. Իսկ։
7 30	Ա. և Ր. Գավագ, Եէնիմ. Մէզար. Պէշիքտաշ. Թար, Պէյքօզ, Եէնիք. Էմիրկ. Ր. Հիսար, Արնավ. Գուբ. Օրթ, Պէշիկ։
8 45	Պէշիւքտաշ. Թարապ. Պէյքօզ. Բ. Պահչէ Ր. Բ. մահ. Գանլ. Ա. հիսար. Գանաիլ. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլ. Գուզ. Իսկ։
8 45	Եէնիմահ. Մէզար. Պէշիւքտաշ. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Պոյաճ Ր. Հիսար, Պէշիք Արնավ. Գուբչէշ. Օրթաք. Պէշիկ։
10	Եէնիմ. Մէզարալ. Պէշիւքտաշ. Թարապ. Եէնիք. Էմիրկէն Ր. Հիսար, Արնավ. Օրթաք. Պէշիկ,

Ժամ	Կոմուրջէն ելնող շոգենաւերը
1	Գալաթիա, Իսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Զէնկ Արնավ. Գանաս. Ա. Ր. Հիսար, Գանլ. Էմիրկ. Եէնիք Պէյքօզ, Թարապ. Պէշիւքտաշ. Եէնիմահ։
2	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրչէշ Արնավ. Քէպիք, Ր. Հիսար, Պոյաճ. Սթէն. Եէնիք. Թարապ. Պէշիւքտաշ. Մէզարալ.
3	Պէշիկ, Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպիք, Ր. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէշիւքտաշ. Եէնիմահ։
4	Իսկ, Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանլ. Ա. Հիսար, Գանլ. Ր. Փ. Բաշ մահ. Փ. Պահչէ Պէյքօզ, Պէշիւքտաշ.
4 45	Գալաթիա. Պէշիկթաշ, Օրթաք. Արնավ. Պէպիք, Ր. Հիսար, Էմիրկէն, Եէնիքէշ, Պէյքօզ, Թար. Պէշիւքտաշ. Մէզար. Եէնիմահ. Ր և Ա Գավագ։
6 30	Իսկիւտար, Պէշիկ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Զէնկ. Արնավ. Գանաս. Ր. Հիսար, Պոյաճ. Եէնիք. Թարապ. Պէշիւքտաշ. Եէնիմ.
8	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Արնավ. Պէպիք, Ր. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէշիւքտաշ. Եէնիմահ։
9 30	Պէշիկ. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպիք, Ր. Հիսար, Պոյաճ. Եէնիք. Պէյքօզ Թարապ. Պէշիւքտաշ Մէզ. Ր. և Ա. Գավագ։
10	Գալաթիաշ, Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանաս. Ա. Հիսար, Գանլ. Ր. Բ. մահ. Բաշտալ. Պէյքօզ, Թարապ. Պէշիւքտաշ։
10 30	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպիք, Ր. Հիսար, Էմիրկ. Սթէն. Եէնիք. Թարապ. Պէշիւքտաշ. Մէզարալ. Եէնիմահալլէ։
11	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրուշ. Արնավ. Պէպիք, Ր. Հիսար, Պոյաճ. Եէնիք. Թարապ. Պէշիւքտաշ. Եէնիմահ։
11	Գուզկունճ. Պէյլ. Զէնկէլ. Վանիք. Գանաս. Ա. Հիսար Գանլ. Բաշտալ. Պէյքօզ։
11 30	Պէշիկթաշ, Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Զէնկ. Արնավ։
12	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրուշ. Արնավ։

ԻՍԿԻՍԻՏԱՐ ԲԱՆՈՂ ՇՈԴԵՆԱՒՆԵՐԸ

Իսկիսդարէն կոմուրջ. Ժամ	Ժամ	Կոմուրջէն Իսկիսդար. Ժամ	Ժամ
		12 15	8
12		12 40	8 30
12 30	7	1 10	9
1	8 15	1 40	9 25
1 25	8 35 Պէշիքթաշ	2 10	9 50
2	9 10	2 40	10 10
2 30	9 35	3 10	10 40
2 55	10	3 40	11
3 30	10 25	4 20	11 20
4	10 45	5 5	11 40
4 30	11 5	5 40 Պէքթ.	11 50
5 10	11 25	6 15	12 5
5 45	11 40	7	
6 20	12		

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ

Իսկիսդարէն կոմուրջ. Ժամ	Ժամ	Կոմուրջէն Իսկիսդար. Ժամ	Ժամ
		12 15	6 15
12 15	6 20	1	7
1	7	1 35	8 10
1 35	8 15	2 10	8 50
2 15	8 45 Պէշիքթաշ	2 45	9 20
2 50	9 20	3 20	10
3 20	9 50	3 50	10 30
4	10 30	4 30	11 5
4 30	11	5 5 Պէշքթ.	11 40
5 10	11 30	6 40	12 5
5 45	12		

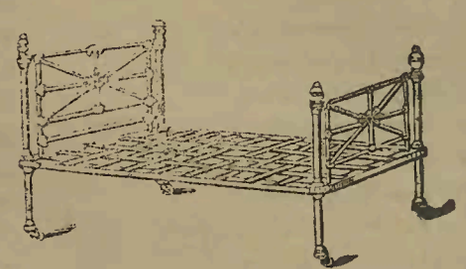

ԱՆԿՈՂՆԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄԱՀՃԱԿԱԼ.

Ազնիւ և հասարակ քարեօլաներ երկաթէ և արոյրէ, ժամն գիներով կը ծախուի, Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

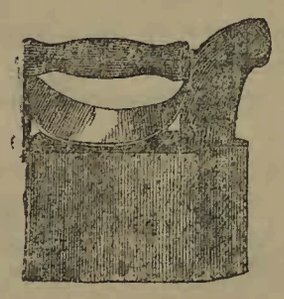

ԱՐԳՈՒԿ

Այս ձև իւթիւներուն ամենէն աղէկ տեսակը որուն մէջ կրակը չը մարիր և աղէկ կը գործէ, կը ծախուի Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

ԱՑԵՐԻ ՎԻԿՕՐ.

Ով որ իր մաղերուն թափիլը չուզեր, «Ամերի Վիկօր» կոչուած մաղի անուշահոտ ջուրէն գործածելու է. ուրիշ ամեն տեսակ մաղի ջուրերը կամ իւղերը՝ որ մաղ չի թափելու համար կը ծախուին, բոլորն ալ անօգուտ են. իսկ Վիկօրի օգուտը միլիոնաւոր փորձերով տեսնուած է, և Պոլսոյ ու դուռառաց ամէն օր օրի գործածողներուն թիւը կաւելնայ։ Անոնք որ իրենց մաղերուն գեղեցկութիւնը կորսնցնելու վրայ են, չուտով գործածեն առ ջուրէն որ իվերջոյ չզղջան։ Թափելու վրայ եղող մաղերը կը հասատատէ ու կապմրանդէ, թափածներուն տեղը մաղ կը բուսցնէ երբոր մաղերուն արմատը ջնասուած չէ, ու ճերմկած մաղերը անպատճառ իր նախկին բնական գոյնին կը բերէ, գործածելուն կերպը շիշերուն հետն է. կը ծախուի Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկայի Մաղազան։

Լրագիրս ամեն օր կը հրատարակուի՝ բաց 'ի կիրակի և ազգ օրերէ։

Բաժանորդագրութեան տեղն է Ղալաթիա Սանտրգճըլար Ճատտէսի թիւ 198, Նօրօ խան Մասիսի խմբագրատուն։ Իսկ դաւառաց մէջ հետևեալ հոգաբարձուաց դրասենեակները.

ԿԱՐԻՆ. Յոհաննէս էֆ. Տ. Մելքիսեդեկեան.
ԵՐԶՆԿԱ. Յ. Շաւարշ էֆ.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. Նազարէթ էֆ. Յ. Խաթամպօլեանց.
ՍԱՄՍՈՒՆ. Եդուարդ էֆ. Մուրատեան
ԿԻՐԱՍՈՒՆ Գ. էֆ. Խ. Մաղմանեան.
ՌՈՏՈՍԹՕ. Արժ. Տ. Արիստակէս աւագ քահանայ Ֆէլէան.
ԶՄԻՒՌՆԻԱ. Գրիգոր էֆ. Մոսրեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Խոսրով » Էսկիճեան
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Ս. Եղիազարեան էֆէնտի
ԵՒԴՈԿԻԱ.
ՓԱԲԵՐԴ և ՏԷՐԱԻՄ. Կիրակոս էֆ. Ս. Ղազանճեան.
ՄՈՒՇ. Յակոբ էֆ. Ծերունեան.
ՎԱՆ.
ԲԷՐԻԱ. Սեղրակ » Խարաճեան.
ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ. Թովմաս էֆ. Թաշճեան.
ԵԴԵՍԻԱ. Գէորգ էֆ. Ոսկերչեան.
ՖՕՌՇԱՆ. Ֆէրհատ » Ս. Ֆէրհատեան.
ՏՓԽԻՍ. Պ. Նիկողայոս Տ. Ղևոնդեան.
ԿԱՅԿԱԹԱ. Պետրոս էֆ. Հէքիմեան.

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
ՂԱԼԱԹԱ ՆՕՐՕ ԽԱՆ

ԹՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ԻԼԱՆ

Ասաքիրի Շահանէ էլպիսէ անպարբնա պէր սէնէ զարֆընտա հէր նէ մընգատար լիւզումի օլուր տա թալիպ օլունուրտա պիլ իմալ թէսլիմ օլունմադ վէ մադպուզ սէնէտինին վիրուտիյլէ մուամէլէսի խիթամընտա էսմանը սիմ մէճիտիէ ան ատգուզ պըրուշա օլարադ հէման Հարպիէ խաղինէսինէն վիրիլմէք չարթիյլէ միւպայեա օլունաճադ սիմարի վէ թօքճույա մախսուս Սթամպօլ իմալի պէյաղ վէ սարը տէօքմէնին եիւզ գըրդ տէօրթ տատէտէն իպարէթ օլան պէհէր կրօսասը եիկիրմի պէշ ղրուշա թալիպլի էօհտէսինտէ օլուպ նիսանը ըումինին ան տէօրտունճի բազար իրթէսի կիւնիւ թէքրար միւնտաքասասը իճրա օլունարադ դարարը դաթիսի վիրիլճէյինտէն, իթալէ թալիպ օլանլարը ենէմի մէղքիւրտէ Հարպէկէյ նէզարէթի լեվազիմաթը ումուսիյէ տայրէսինէ կէլմէլերի։

7 Նիսան 1880 Գալաթիա Սէրասքէրի

ՋՐՀԱՆ

Ամերիկայի ջրհաններ մեծ և փոքր, երկայն թէ հատատուն խողովակներով թէ ջրշեղջներու և թէ խորունկ հորերու համար ազատ գներով կը ծախուի, Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

ՋԵՐՄԻ ԴԵՂ.

Տոքթոր Այերի ջերմի դեղը ամեն որ և իցէ տեսակ ջերմ իսկոյն կը բժշկէ. չկայ դեղ մը որ ասոր չափ օգտակար ըլլայ ջերմի. ջերմ բռնողները պարապ տգղը կը տանջուին քանի որ ասոր դեղը կայ, պէտք է որ անմիջապէս անկէ գործածեն։ Արդէն Պոլսոյ և դաւառներուն մէջ ճանչցուած է առ դեղը ու անով բժշկուողները գիտեն անոր յարգը։ Նախ ութը տրամի չափ հինգ էօրէ խմելու է իբրև մաքրողական դեղ ու ետքը առ ջերմի դեղէն (ջերմը չբռնած) օրը չորս անգամ մէյմէկ անուշի գրգալու ջրի հետ խառնելով խմելու է, անմիջապէս կանցնի։ Տղայոց աւելի քիչ տալու է. կը ծախուի Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

ՕՃԱՌ

Անուշահոտ օճառ, մորթը կը կակուղցնէ ու լեղի ջուրով ալ կը փրփրի, տեսակը խիստ ադնիւ ու գինը շատ աժան է. կը ծախուի Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։